

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum bigamiæ irregularitas sit annexa? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

De bigamia, & irregularitate ex ea contracta,
in quinque articulos diuisa.

DEinde confiderandum est de bigamia & irregularitate ex ea contracta.

¶ Circa quod queruntur quinque.

¶ Primo, vtrum illi bigamia, quæ est de hoc, quod aliquis duas vxores successiue habuerit, sit irregularitas annexa?

¶ Secundo, vtrum irregularitatem contrahat, qui simul vel successiue duas vxores habuit?

¶ Tertio, vtrum irregularitas contrahatur ex hoc, quod aliquis vxorem non virginem accipit?

¶ Quarto, vtrum bigamia per baptismum soluitur?

¶ Quinto, vtrum cum bigamo liceat dispensare?

ARTIC. I.

Vtrum bigamia irregularitas sit annexa?

AD primum sic proceditur. Videtur, quod illi bigamia, quæ est ex hoc, quod aliquis duas vxores successiue habuit, non sit irregularitas annexa. Quia multitudo & vnitas consequuntur ens. Cum ergo nō ens non faciat multitudinem aliquam, ille qui habet successiue duas vxores, quando vna est in esse, alia in non esse: non ex hoc efficitur vir non vnitas vxoris, qui secundum Apostolum ab episcopatu prohibetur.

¶ 2 Præterea, Maius signum incontinentiæ apparet in eo, qui plures fornicariæ cognoscit, quam in eo qui plures vxores successiue habet. Sed ex primo non efficitur aliquis irregularis. Ergo nec ex secundo.

¶ 3 Præterea, Si bigamia irregularitatem causat, aut hoc est ratione sacramenti, aut ratione carnalis copulæ. Sed non ratione sacramenti, quia sic si aliquis cum vna contraxisset per verba de præsentibus, & ea mortua ante carnalem copulam subsēcutam duceret aliam, efficeretur irregularis; quod est contra Decretum Innocent. III. Nec iterum ratione secundi: quia secundum hoc etiam qui plures fornicariæ concubitu

*¶ c. debi-
tū extra
de biga.*

275
Tho. 4. d.
27. q. 3.
ar. 1. &
seq.

1. ad Ti-
mot. 3.

cognosceret irregularis esset: quod falsum est. Ergo nullo modo bigamia irregularitatem causat.

RESPONDEO dicendum, quod aliquis per sacramentum ordinis minister sacramentorum constituitur, & ille qui alijs sacramenta ministrare debet, nullum defectum in sacramentis pati debet. Defectus autem in sacramento est, quando sacramenti significatio integra non invenitur: sacramentum autem matrimonij significat coniunctionem Christi ad Ecclesiam, quæ est vnus ad vnã. Et ideo requiritur ad perfectam significationem sacramenti, quod vir sit tantum vnus vxor, & vxor sit tantum vnus vxor. Et ideo bigamia, quæ hoc tollit, irregularitatem inducit. Et sunt quatuor modi bigamiæ. Primus est, cum quis plures habet vxores de iure, successiue. Secundus, cum simul habet plures, vnã de iure, aliam de facto. Tertius, cum habet plures successiue, vnã de iure, aliam de facto. Quartus, quando viduam ducit in vxorem. Et in omnibus his est irregularitas adiuncta. Alia autem causa cõsequens assignatur: quia in illis qui accipiunt sacramentum ordinis, maxima spiritualitas debet apparere; tum quia spiritualia ministrant, scilicet sacramenta; tum quia spiritualia docent, & in spiritualibus occupari debent. Vnde cum concupiscentia maxime spiritualitati repugnet, per quam totus homo caro efficitur, non debet aliquod signum concupiscentiæ permanentis in eis apparere: quod quidem apparet in bigamis, qui vna vxore contenti esse noluerunt. Tamen prima ratio est melior.

Ad primum ergo dicendum, quod multitudo plurium vxorum simul existentium, est multitudo simpliciter. Et ideo talis multitudo totaliter significationi sacramenti repugnat; & propter hoc tollitur sacramentum. Sed multitudo plurium vxorum successiue, est multitudo secundum quid: & ideo nõ tollit significationem sacramenti totaliter, nec sacramentum euacuat, quantum ad sui essentiam, sed quantum ad sui perfectionem, quæ requiritur in illis qui

sunt sacramentorum dispensatores.

Ad secundum dicendum, quod quamvis sit in fornicarijs maioris concupiscentiæ signum, non tamen concupiscentiæ ita adhaerentis: quia per fornicationem vnus alteri non in perpetuum obligatur; & ided non est defectus sacramenti.

in corp. et ad 2. Al. matrimonij.

Ad tertium dicendum, quod sicut dictum est, bigamia causat irregularitatem, in quantum tollit perfectam significationem sacramenti: quæ quidem consistit & in coniunctione animorum, quæ fit per consensum: & in coniunctione corporum. Et ided ratione vtriusque simul oportet esse bigamiam, quæ irregularitatem faciat. Vnde per Decretal. Innoc. III. obiuratur ei quod Magister * in littera dicit: scilicet quod solus consensus per verba de presenti sufficit ad irregularitatem inducendam.

† loco citato in arg. 3. * lib. 4. sent. d. 27 in fine illius. 276

ARTIC. II.

Utrum irregularitas sit annexa bigamia, quæ contingit ex hoc quod homo habet duas uxores, vnã de iure, & alterã de facto?

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod irregularitas non sit annexa bigamiæ, quæ contingit ex hoc, quod homo habet duas uxores, simul vel successiue, vnã de iure, & aliam de facto. Quia vbi nullum est sacramentum, non potest esse defectus sacramenti. Sed quando aliquis contrahit de facto cum aliqua, & non de iure; non est ibi aliquod sacramentum: quia talis coniunctio non significat coniunctionem Christi ad Ecclesiam. Ergo cum irregularitas non consequatur bigamiam nisi propter defectum sacramenti, videtur quod talem bigamiam irregularitas non consequatur.

¶ 2 Præterea, aliquis accedens ad illam, cum qua contrahit de facto & non de iure, committit fornicationem, si non habeat aliquam uxorem legitimam; vel adulterium, si habeat. Sed diuidere carnem suam in plures per fornicationem vel adulterium, non causat irregularitatem. Ergo nec dicitur * bigamiæ modus.

in arg. 1. huius ar.

¶ 3 Præ-